

संदर्भ साधने

प्राथमिक साधने

अप्रकाशित प्राथमिक संदर्भ साधने

➤ पुणे पुराभिलेखागार, पुणे—

➤ पेशवे दफ्तर:

● सं.नि.का. वर्णनात्मक सूची खंड १

- रूमाल क्रमांक— ०२, पुडका क्रमांक— ०४, पत्र क्रमांक—१८८६
- रूमाल क्रमांक— ०२, पुडका क्रमांक— ०७, पत्र क्रमांक—३६३९
- रूमाल क्रमांक— ०५, पुडका क्रमांक— ०१, पत्र क्रमांक—२३६१
- रूमाल क्रमांक— १८, पुडका क्रमांक— ०४, पत्र क्रमांक—९८४८
- रूमाल क्रमांक— ३१, पुडका क्रमांक— ०२, पत्र क्रमांक—१७४१६
- रूमाल क्रमांक— ३२, पुडका क्रमांक— ०२, पत्र क्रमांक—१७८५१
- रूमाल क्रमांक— ३३, पुडका क्रमांक— ०४, पत्र क्रमांक—१८५२६

● सातारा जमाव

- पत्र क्रमांक ११५१, सातारा जमाव
- पत्र क्रमांक ११५२, सातारा जमाव
- पत्र क्रमांक २१७८, सातारा जमाव

● इनाम कमिशन, शराकती दुमालदार रेकॉर्ड

- रूमाल क्रमांक— ३५० (अ)

● सरदेसाई खंड

- खंड १, लेखांक ५९, पान नं. ४४

○ खंड ३, लेखांक १८४

➤ मुंबई पुराभिलेखागार, मुंबई—

➤ सरदार पाटणकर दफ्तर:

- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०१
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०१, पत्र क्रमांक—१६
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०१, पत्र क्रमांक—१९
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०१, फेरीस्त क्रमांक—१२५१
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०३
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०४
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०४, पान नं. ३६०—३६१
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०४, पान नं. ३६२
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०४, पान नं. ३९३—३९५
- रूमाल क्रमांक— ०१, पुडका क्रमांक— ०४, पान नं. ४४०—४४२
- रूमाल क्रमांक— ०२, पुडका क्रमांक— ०१, फेरीस्त क्रमांक—६
- रूमाल क्रमांक— ०४, नंबर २०९९ ते २१०१, पान नं. ५८—८६

➤ कोल्हापूर पुराभिलेखागार, कोल्हापूर—

- रूमाल क्रमांक— ४७, पुडका क्रमांक— ०३, पत्र क्रमांक—७३२०

(अ)

- रूमाल क्रमांक— ८१, पुडका क्रमांक— ०२, पत्र क्रमांक—१२७२०(अ)

- रूमाल क्रमांक— १०४, पुडका क्रमांक— ०२, पत्र क्रमांक—१५८०४(अ)

➤ पाटण जहागिरी दफ्तर, पाटण—

- रे.जा.नं.२/४६, दिनांक ०१/०७/१९३५
- पत्रव्यवहार दिनांक २०/०५/१९३५
- पत्रव्यवहार दिनांक ०१/११/१९३७
- पत्रव्यवहार दिनांक २६/०४/१९३८

प्रकाशित प्राथमिक संदर्भ साधने:

मराठी-

- आपटे द.वि. (संपा.), चंद्रचुड दफ्तर, भारत इतिहास संशोधन मंडळ, पुणे, १९२०
- आपटे द.वि., महाराष्ट्र इतिहासमंजरी अथवा निवडक ऐतिहासिक उतारे पूर्वार्ध, पुणे, १९२३
- आपटे द.वि., ओतुरकर र.वि. (संपा.), महाराष्ट्राचा पत्ररूप इतिहास, पुणे, १९६३
- केंद्रीय अभिलेख कार्यालय, पुना अखबारात, भाग ०१,०२, हैदराबाद, १९५४
- केळकर य.न., होळकराची कैफियत, हनुमान प्रकाशन, पुणे, १९५४
- खरे वा.वा., पारसनिस द.बा., ऐतिहासिक लेख संग्रह, निर्णय सागर प्रेस, मुंबई, १९२४
- खोबरेकर वि.गो., मराठयांच्या स्वाच्याचे मुक्काम, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय, मुंबई, १९७७
- खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्राचा इतिहास मराठा कालखंड (भाग २) १७०७ ते १८१८, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९८८
- खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्रातील स्वातंत्र लढे (इ.स. १८१८ ते १८८४), महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९९४

- खोबरेकर वि.गो., महाराष्ट्राचा इतिहास मराठा कालखंड (भाग १) शिवकाल १६३० ते १७०७, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, प्रथमावृत्ती, नोव्हेंबर, २००६
- खोबरेकर वि.गो., शिवकालीन कागदपत्रे (Records of the Shivaji Period) विभाग ३, पाटण येथील सरदार पाटणकर घराण्याची कागदपत्रे, मुंबई पुराभिलेख विभाग, मुंबई
- गुजर मा.वि., करवीर रियासतीची कागदपत्रे, भाग ०१ ते ०३, कोल्हापूर, १९६२
- गुप्ता का.रा., नागपुरकर भोसल्यांची बखर, नागपूर, १९३६
- ग्रामोपाध्य गं.ब., मराठी बखर गद्य, व्हीनस बुक, पुणे, १९५२
- घोरपडे बा.बा., राजे घोरपडे घराण्याचा इतिहास, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, प्रथमावृत्ती, मार्च, १९८९
- चिटणीस एम.आर., थोरले शाहू महाराज यांचे चरित्र, आवृत्ती तिसरी, पुणे, १९२४
- चित्राव सिध्देश्वर शास्त्री, भारतीय मध्ययुगीन चरित्र कोश, १९३७
- जोशी पी.एम., पर्शियन रेकॉर्ड्स ऑफ मराठा हिस्ट्री, गव्हर्नमेंट ऑफ बॉम्बे, १९५४
- जोशी शं.ना., भाऊसाहेबांची बखर, आपटे स्मारक मंडळ प्रकाशन, भारत इतिहास संशोधन मंडळ, पुस्तक चौथे, पुणे १९५९
- जोशी शं.ना., नाना फडणीस शकावली, पुणे, १९५०
- ठाकूर वा.वा., होळकरशाहीच्या इतिहासाची साधने, भाग १, होळकर गव्हर्नमेंट प्रेस, इंदूर, १९४४
- देसाई स.शं., पोर्तुगीज मराठा संबंध, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९८९

- दिवेकर सदाशिव महादेव (संपा.), *श्रीशिवभारत*, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे, १९२७
- पवार आप्पासाहेब (संपा.), *जिजाबाईकालीन कागदपत्रे*, शिवाजी विद्यापीठ, ऐतिहासिक ग्रंथमाला, कोल्हापूर, १९७८
- परेरा ए.बी.द.ब्रागांस, *मराठयांच्या इतिहासाची साधने*, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९६८
- पारसनीस द.ब., *ब्रम्हेंद्र स्वामींचे चरित्र व पत्रव्यवहार*, बाबाजी सखाराम आणि कंपनी, मुंबई, १९००
- पारसनीस दत्तायत्र बळवंत, *मराठे सरदार*, निर्णयसागर छापखाना, मुंबई, द्वितीय आवृत्ती, नोव्हेंबर, १९०९
- पारसनीस द.ब., *दिल्ली येथील मराठयांची राजकारणे*, भाग १ व २, निर्णयसागर छापखाना मुंबई, १९१३
- पिसुर्लेकर पा.स., *मराठयांच्या इतिहासाची साधने (पोर्तुगीज दफतर खंड दुसरा)*, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, १९६८
- पुरंदरे कृ.वा., *पुरंदरे दफतर*, भा.२, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे, १९२०
- पोतदार दत्तो वामन, गंगाधरराव नारायणराव मुजुमदार (संपा.), *ईस्ट इंडिया कंपनीचा पेशवे दरबाराशीं फारशी पत्रव्यवहार*, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे, १९२३
- बेंद्रे वा.सि.(संपा.), *केशवपंडितकृत श्री छत्रपती राजाराम महाराज यांचे चरित्र जिंजीचा प्रवास*, भारत इतिहास संशोधक मंडळ—स्वीय ग्रंथमाला, ग्रंथांक ३६, पुणे, १९३१
- बेंद्रे वा.सि.(संपा.), *महाराष्ट्राच्या इतिहासाची साधने*, खंड ०३, मुंबई मराठी ग्रंथालय, मुंबई, १९६६

- भागवत अ.ना., होळकरशाहीच्या इतिहासाची साधने, भाग १, होळकर सरकार पुस्तकमाला, इंदौर, १९२४
- राजवाडे वि.का., मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने, भाग १ ते १४, राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
- राजवाडे वि.का., मराठ्यांच्या इतिहासाची साधने खंड ८ इ.स. १६४९—१८१७ पर्यंतचे श्रीमंत गगनबावडेकर पंतअमात्य यांच्या दफतरांतील लेख, श्रीसमर्थप्रसाद, कोल्हापूर, फेब्रुवारी, १९०३
- वाड ग.चि., सिलेक्शन फ्रॉम द सातारा राज अँड द पेशवा डायरी, खंड ०१ ते ०९, पुना डेक्कन व्हर्नाकुलर सोसायटी, पूना, १९११
- वाड ग.चि., बाजीराव बल्लाळ रोजनिशी, १९११
- वाड ग.चि., शाहू रोजनिशी, १९११
- वाड ग.चि., द.ब. पारसनिस, कैफियती यादी वगैरे, मुंबई, १९०८
- वाड ग.चि., द.ब. पारसनिस, वतनपत्रे व निवाडे, मुंबई १९०९
- वाड ग.चि., द.ब. पारसनिस, तह, करार व सनदा, मुंबई १९१४
- साने का.ना., पेशव्यांची बखर, मॉडर्न बुक डेपो, पुणे
- सरदेसाई गो.स., सिलेक्शन फ्रॉम पेशवा दफतर, खंड १ ते ४७, गर्व्ह. सेंट्रल प्रेस, मुंबई १९३१ ते १९३४
- सरदेसाई गो.स., ताराबाई आणि संभाजी १७३८ ते १७६१, गव्हर्नमेंट सेंट्रल प्रेस, मुंबई, १९३२
- सरदेसाई गो.स., ऐतिहासिक पत्र व्यवहार (१६९०—१८६७), समर्थ भारत प्रेस, पूना, १९३३
- सरदेसाई गोविंद सखाराम, ऐतिहासिक पत्र—बोध मराठशाहीतील निवडक पत्रे स. १५९६ ते १८१९, श्री समर्थ सदन प्रकाशन, मुंबई, १९३९
- हेरवाडकर र.वि., पेशव्यांची बखर, व्हिनस प्रकाशन, पुणे, १९७५

- शेजवलकर त्र्यं.श., नागपूर अफेअर्स (मराठी पत्रव्यवहार), भाग ०१ व ०२, डेक्कन कॉलेज प्रकाशन, पुणे, १९५४
- शेजवलकर त्र्यं.श., निजाम पेशवे संबंध १८ वे शतक, कार्यवाह, पुणे विद्यापीठ, पुणे, प्रथमावृत्ती, जानेवारी, १९५९

English -

- Dighe V.G., *Poona Residency Correspondence*, Vol. IV, Maratha Nizam Relations, (1792-1795), Bombay, 1937.
- Forest G. W., *Selection From the State Papers of the Governor General : Waran Hestings*.
- Hatalkar B.G. (Ed.), *French Records* Vol. I & II, Maharashtra State Board for literature and Culture, 1978.
- *Maharashtra State Gazetteers*, govt. of Maharashtra, History Part-III, Maratha Period, 1967
- Nirod Bhushan Ray, *Poona Residency Correspondence*, Vol-03, The Allies war with Tipu sultan (1790-1793), Bombay, 1937
- Sardesai, G. S., *Poona Residency Correspondence*, Vol. II (1786 – 1797) Bombay, 1936.
- Selection from letters Dispatches in the Bombay Secretariat: Maratha Series.
- West E.W., *Diary of the late Rajah of Kolhapur*, Smith and Slater Publication, London, 1872.

मुंबई सरकार व विविध रिपोर्ट

- स्टॅटिस्टिकल रिपोर्ट, १८५४
- नंबर २४३८, मुंबई सरकार ठराव, १८६८

- नंबर ३४७२, सातारा गॅझेट, १८७३
- दि.मु.जा.४०१, सातारा कलेक्टर आभार प्रदर्शक यादी, १८९३

दुय्यम प्रकाशित साधने:

मराठी-

- आगासकर मुकूंदराव, *दौलतीचे खांब*, मनोरमा प्रकाशन, द्वितीय आवृत्ती, मुंबई, १९९४
- ओक प्रसाद, *पेशवे घराण्याचा इतिहास*, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, विजयानगर, पुणे, २००१
- ओझा एन.एन., *आधुनिक भारत*, खंड ०१, न्यु दिल्ली, २००४
- काळे या.मा., *नागपूरकर भोसल्यांचा इतिहास*, नारायण मुद्रणालय, नागपूर, १९७१
- कुलकर्णी अ.रा., ग.ह.खरे, *शाहू आणि शाहूकाल*, (१७०७ ते १७६१), कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, विजयनगर, पुणे, २००६
- कुलकर्णी अ.रा., म.रा.कुलकर्णी, म.रा.कंटक, *मराठयांचा इतिहास: साधन परिचय*, डायमंड पब्लिकेशन, पुणे, २००८
- केळकर न.चि., *मराठे व इंग्रज*, मॉडर्न बुक डेपो, पुणे, १९१८
- कानेटकर य.गो., *सखारामबापूचे चरित्र*, श.ना.जोशी चित्रशाळा प्रेस, सदाशिव पेठ, पुणे
- खरे वा.वा., *मराठा राज्याचा उत्तरार्ध*, खंड ०१ व ०२, १९२७
- खरे वा.वा., *नाना फडणीसाचे चरित्र*, आवृत्ती तिसरी, १९२७
- गर्गे स.मा., *करवीर रियासत*, गो.य.राणे प्रकाशन, पुणे, १९६८
- चव्हाण डी.डी., *क्षत्रिय कुलावतंस चालुक्य-सोळंखी-साळुंखे ऊर्फ श्रीमंत सरदार पाटणकर घराण्याचा इतिहास*, श्रीराम प्रकाशन, पाटण, द्वितीय आवृत्ती, २०१४

- दापुरकर सुनिल द., श्रीमंत सरदार पाटणकर हुजुरवाडेकर (चालुक्य ऊर्फ साळुंखे) क्षत्रिय कुळाचा इतिहास व ऐतिहासिक कागदपत्रे, गगनगिरी प्रकाशन, गगनगिरी, प्रथमावृत्ती, २००३,
- दिगे व्ही.जी., मराठ्यांच्या उत्तरेतील मोहिमा, भारत इतिहास संशोधन मंडळ, पुणे, १९३३
- पगडी सेतुमाधवराव, इतिहासाचा मागोवा, ज्ञानराज प्रकाशन, पुणे, १९६५
- पगडी सेतुमाधवराव (संपा.), मोगल दरबारची बातमीपत्रे, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई, फेब्रुवारी, १९८९
- पगडी सेतुमाधवराव, न.र.फाटक, पानिपतचा संग्राम, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय, मुंबई, १९६१
- पिसुर्लेकर पा.स. व गोले व.ह., पोर्तुगीज—मराठे संबंध अर्थात पोर्तुगीजांच्या दफतरातील मराठ्यांचा इतिहास, कुलसचिव, पुणे विद्यापीठ, पुणे, १९६९
- भागवत सुजाता, महाराणी येसूबाई, सन पब्लिकेशन, पुणे, १९८७
- भावे प्रभाकर, घौडदौड संताजीची, वरदा बुक्स, पुणे, १९८८
- भावे प्रभाकर, प्रतापगड युध्द, वरदा बुक्स, पुणे, १९९२
- भावे वा.कृ., युगप्रवर्तक शिवाजी महाराज, वा.कृ.भावे, पुणे, १९५७
- भावे विनायक लक्ष्मण, मराठी दफतर रूमाल पहिला (१)(लेखांक १) श्रीमंत महाराज भोसले यांची बखर, अरूणोदय प्रकाशन, ठाणे, शके १८३९
- भिडे वि.गो., सातारचे श्रीमंत छत्रपती शिवाजी महाराज व प्रतिनिधी आणि अष्टप्रधान यांचा इतिहास, वि.गो.भिडे, भोर, १८४७
- भोईटे विलास, शिवाजी व शिवकाल, प्रभा प्रकाशन, कोल्हापूर, १९७३
- मचवे प्रभाकर, छत्रपती शिवाजी, सौमेय्या पब्लिकेशन, दिल्ली, १९७५
- मेहेंदळे गजानन, श्री राजा शिवछत्रपती खंड पहिला भाग १ व भाग २, गजानन मेहेंदळे, पुणे, २००८
- मोडक बा.प्र., कोल्हापूर राज्याचा इतिहास, १९२५

- राजवाडे वि.का., ऐतिहासिक प्रस्तावना, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे
- लट्ठे आ.बा., श्रीमच्छत्रपति शाहुमहाराज यांचे चरित्र, श्रीरामतत्व प्रकाशन, बेळगांव, १९२५
- लिमये राजा, रणराज शिवाजी, दिलीपराज प्रकाशन, पुणे, २००२
- लिमये द.गो., भारतीय युद्ध, चित्रशाळा प्रकाशन, पुणे, १९५२
- वाकसकर वि.स. (संपा.), छत्रपती श्री शिवप्रभुंचे चरित्र (सभासद बखर), व्हीनस प्रकाशन, पुणे, १९७२
- वाकसकर वि.स., श्री शिवछत्रपतींची ९१ कलमी बखर, व्हीनस प्रकाशन, पुणे, १९६२
- वाकसकर वि.स. (अनु.), सर सरकारकृत शिवाजी व शिवकाल, भारत गौरव ग्रंथमाला, मुंबई, १९८०
- वैद्य चिं.वि., मध्ययुगीन भारत १, २, ३, चिं.वि.वैद्य, पुणे, १९२३
- शहा जी.बी., महाराष्ट्रातील उपेक्षित दुर्गाचा इतिहास, सुमेरू प्रकाशन, डोंबिवली (पू.), २००६
- शिवदे सदाशिव, ज्वलज्ज्वलनतेजस संभाजी राजा, डायमंड प्रकाशन, पुणे, २००४
- शिवदे सदाशिव, महाराज्ञी येसूबाई, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, २००४
- शिवदे सदाशिव, सेनापती हंबीरराव मोहिते, डायमंड प्रकाशन, पुणे, २००७
- शेजवलकर त्र्यं.श., पानिपत १७६१, जोशी आणि लोखंडे प्रकाशन, १९६१
- समेश सोमनाथ, युद्ध आणि युद्धभूमी, मॅजेस्टीक मुद्रणालय, पुणे, १९७२
- सरदेसाई गो.स., मराठी रियासत, मध्य विभाग भाग—३, (सवाई माधवरावांचा उत्तरायुक्रम), गणेश महादेव आणि कंपनी, पुणे, १९२२
- सरदेसाई गो.स., मराठी रियासत, मध्य विभाग भाग—२, (सवाई माधवरावांचा उत्तरायुक्रम), गणेश महादेव आणि कंपनी, पुणे, १९२९
- सरदेसाई गो.स., मराठी रियासत, खंड १ ते ०८, मुंबई

- सरदेसाई गो.स., *अव्वल मराठाशाहीचे अतःस्वरूप (१६६४-१७०७)*, कुलसचिव, नागपूर विद्यापीठ, नागपूर, १९३६
- सामंत बाळ, *शिवकल्याण राजा*, परचुरे प्रकाशन, मुंबई, १९९८
- सावंत व साळुके, *ऐतिहासिक कागदपत्रे व स्थळे*, मेहता पब्लिकेशन, पुणे, १९९२
- जोशी शं.पु., *मराठयांच्या सत्तेचा उत्तरेकडील विस्तार*, भारत इतिहास संशोधक मंडळ, पुणे, १९३७
- लिमये, सोहोनी, जोशी (संपा.), *नाना फडणविस यांचे शब्दात पानपतचा रणसंग्राम*, १९६५

English -

- Acharya, K. A., *Maratha-Rajput Relations*, Published by Author, (1720-95), 1978.
- Burn Sir Richard, *The Cambridge History of India*, Vol. IV, (Mughal India), S. Chand and Co., New Delhi.
- Burway Mukund Wamanrao, *Mahadji Sindia*, Indore, 1929
- Dodwell H.H, *The Cambridge History of India*, Vol-V, 1929.
- Grand Duff, *History of Marathas*, Vol- 1-2, New Delhi.
- Gupta H.R., *Marathas and Panipat*, Published by Author, Punjab Uni. Chandigragh., 1961.
- Gupta K.A., *Mewar and the Maratha Relations*, (1735 1818) S. chand and Co. Delhi, 1971.
- Handiekar Vitthal N. (Dr.), *The Maratha Relations with Rajasthan (1707-1776 A.D.)*, Nagpur, 1992.
- Keen H.G., *The Fall of eh Moghul Empire*, Oriental Publishers, Delhi, 1971.

- Kincaid C.A. & Parasnis, D.B., *A History of the Maratha People*, vol. 1-2, S.Chand & Co., New Delhi, 1925, 1968.
- Kulkarni G.T., *Mughal Maratha Relations (1682-1707)*, Deccan College, Pune, 1983.
- Kulkarni V.B., *Heroes who made history*, Bhartiya vidya Bhavan, Bombay, 1965.
- Kulkarni A.R., *The Marathas*, Diamond Publication, Pune, 2008
- Mujumdar R.C., *The Maratha Supremacy*, Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay, 1977.
- Pagadi Setu Madhav Rao, *Studies in Maratha History*, vol. 1-2, Shivaji University, Kolhapur, 1971
- Parihar G.R., *Marwar and the Marathas*, Hindi Sahitya Mandir, Jodhpur, (1968)
- Qanungo K.R., *History of Jats*, MC.Sarkar and Sons, Calcutta, 1925.
- Sardesai G.S., *New History of the Marathas*, Vol. 1 to 3, Phoenix Bombay , 1954
- Sen S.N., *The Military System of the Marathas*, Orient Longmans, Bombay, 1st edition, 1958.
- Sen S.N., *Administrative System of the Marathas*, Kalkutta, 1976
- Srinivas Prabha, *Malwa under the Marathas A Cultural contribution to Malwa under the Maratha role from 1736*, Classical Publication Company, New Delhi, 1996

त्रै-मासिके व इतर-

- भारत इतिहास संशोधन मंडळ, त्रैमासिके, पुणे

- भारत इतिहास संशोधन मंडळ नगरसंशोधनवृत्त, पुणे
- भारतीय इतिहास आणि संस्कृती, मुंबई
- संशोधक, राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
- अखिल महाराष्ट्र इतिहास परिषद, शोधनिबंध संग्रह
- शिवाजी विद्यापीठ, इतिहास परिषद, निवडक शोधनिबंधसंग्रह

मुलाखत-

- श्री. विक्रमसिंह पाटणकर, मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री, महाराष्ट्र राज्य
- श्री. अमरसिंह पाटणकर, सचिव, कोयना शिक्षण संस्था, पाटण
- श्री. सत्यजित पाटणकर
- श्री. याज्ञसेन पाटणकर
- श्री. सुनिल दापुरकर
- प्रा.डी.डी.चव्हाण
- श्री.प्रविण पवार, गगनगिरी प्रकाशन

अप्रकाशित प्रबंध-

- अतुल अर्जुन ओहाळ, 'सरदार दमाजी गायकवाड यांचे जीवनचरित्र व कार्य: एक ऐतिहासिक अभ्यास', अप्रकाशित प्रबंध, एप्रिल २०१६.

वेब-

- <http://www.google.com>
- <http://www.encyclopedia.com>
- <http://www.britannica.com>
- <http://www.3pdf.com>